

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Dášenska“ Lomnice nad Popelkou, okres Semily

Adresa: Karla Čapka 1084, 512 51 Lomnice nad Popelkou

Identifikátor školy: 600 098 753

Termín konání inspekce: 13. – 16. červen 2005

Čj:	h5-1030/05-1075
Signatura	kh5ay138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřskou školu zřizuje město Lomnice nad Popelkou, Husovo náměstí 6, jako příspěvkovou organizaci. Dvě třídy poskytují komplexní péči dětem se zdravotním oslabením. Odbornou rehabilitační péči zabezpečují zdravotní sestry souběžně s pedagogy. Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování i pro strávnicky z Mateřské školy „Lvíček“. Do mateřské školy (dále jen MŠ) docházelo ke dni inspekce 72 dětí. 36 dětí bylo zapsáno ve speciálních třídách, z toho dvě děti s těžším zdravotním postižením.

Škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu „Toulky s Dášenkou světem a přírodou“ zpracovaného v souladu s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ vydaným MŠMT ČR pod čj. 14 132/01-22. Provoz školy je stanoven od 6:30 – 16:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání
- průběhu a výsledků předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve dvou třídách s běžným vzdělávacím programem pracují tři učitelky se středoškolským pedagogickým vzděláním a dlouholetou praxí (21, 24 a 35 let), jedna z nich nesplňuje kvalifikaci pro mateřskou školu. Ve speciálních třídách má odbornou kvalifikaci jedna učitelka s dvacetiletou praxí a rozšířeným vzděláním v oboru speciální pedagogiky, cizích jazyků i alternativních směrů ve výchově, druhá (učí prvním rokem) v současné době studuje speciální pedagogiku na vysoké škole. Další dvě učitelky (14 a 24 let praxe) odbornou kvalifikaci pro učitele speciální třídy nemají. Rehabilitační péči dětem ve speciálních třídách zajišťují dvě zdravotní sestry, jejichž mzdové prostředky škole přiděluje zřizovatel. Škola dále spolupracuje s pediatrem, PPP a dalšími odbornými pracovišti. Logopedii provádí s dětmi smluvně dvakrát týdně logopedka. Pracovní úvazky a organizace práce umožňují souběžné působení dvou pedagogů ve třídách, kromě nejstarší skupiny dětí, kde pracuje pouze jedna učitelka.

Současná situace, vzniklá spojením se speciální mateřskou školou, si vyžádala nový organizační řád, ve kterém ředitelka stanovila kompetence všem pracovníkům včetně zdravotních sester. Sama pracuje ve speciální třídě a její snahou je propojení pedagogické péče s rehabilitací tak, aby nedocházelo k přetěžování dětí. Způsob vedení je demokratický, založený na důvěře a vzájemné úctě. Svoji kontrolní činnost ředitelka zaměřuje na všechny oblasti chodu školy. Každodenně sleduje plnění pracovních povinností a pravidelně provádí hospitační činnost, závěry s učitelkami projednává a zaznamenává. Další vzdělávání pedagogických pracovníků odpovídá potřebám školy a nutně zohledňuje také dostupnost vzdělávacích center (dopravní spojení, nabídku). Škola využívá vzdělávací nabídky PC v Jičíně.

Velmi dobrá úroveň personálních podmínek, pozitivně ovlivněná systematickým a demokratickým vedením zaměstnanců, umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací program. Personální obsazení ve speciálních třídách není optimální, ze čtyř učitelek má pouze jedna odpovídající odbornost a jedna speciální pedagogiku studuje.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Dvoupatrová budova MŠ byla postavená jako podniková mateřská škola. Je prostorná, obklopená velkou, dobře vybavenou zahradou s množstvím vzrostlých stromů. Část zahrady je ve fázi úprav.

Po přistěhování speciální mateřské školy byly prostory dvou tříd upraveny k aplikaci individuální i skupinové rehabilitace, inhalací a dalších léčebných procedur. Ve třídách jsou čističky vzduchu, zvlhčovače a zásoba speciálních pomůcek. V suterénu vybudovaná sauna slouží dětem ze všech tří mateřských škol v Lomnici nad Popelkou. Při rekonstrukci speciálních tříd byla vybudována i samostatná tělocvična, sloužící také ke společným akcím a setkávání s rodiči.

Třídy jsou vybaveny nízkými skříňkami, herními koutky a zásobou volně dostupných hraček a pomůcek. Prostor je vhodně rozčleněn na hrací i odpočinkové části, kde mohou děti nalézt i dostatek soukromí. Výška dětského nábytku ve třídách není diferencována a neodpovídá různému vzrůstu dětí.

Ve všech třídách využívají učitelky klavíry, k dispozici jsou i varhany a školní flétny. Škola má také přiměřený fond dětské i odborné pedagogické literatury, která obsahuje nové publikace především edice „Život a zdraví“. Školní jídelna je v přízemí. Do přípravných kuchyňek v prvním a druhém poschodí je jídlo dopravováno výtahem. Děti se stravují ve svých třídách, učí se samostatnosti a kultuře stolování. V některých třídách však estetice prostředí v době jídla nebyla věnována náležitá pozornost.

Ředitelka promyšleně plánuje zkvalitňování materiálně-technického zázemí školy a přihlíží k celkové účelnosti a funkčnosti vybavení.

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek pozitivně ovlivňuje vzdělávání a výchovu a umožňuje realizovat vzdělávací program. Vybavení speciálních tříd je kvalitní.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu „Toulky s Dášenkou světem a přírodou“, zpracovaného v roce 2002 podle první verze „Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání“ (RVP PV). Obsahuje zásady a cíle vzdělávání a určené prostředky k dosažení těchto cílů. Vedení školy přehodnocuje systém plánování tak, aby vyhovoval nárokům stanoveným v nově schválené verzi RVP PV, který byl vydán s účinností od 1. března 2005.

Třídní programy zahrnují naplánovaná témata, korespondující s ročním obdobím a výčet konkrétních činností. V realizaci docházelo převážně k řazení jednotlivých řízených aktivit s individuálním přístupem a diferencovanými nároky na jednotlivé děti podle jejich možností. Ve speciálních třídách je vzdělávací náplň propojena s rehabilitačními procedurami. Součástí je individuální i skupinová rehabilitace, inhalace, otužování, saunování, hydroterapie. Širší nabídku doplňují ozdravné pobyty na horách a u moře, cvičení jógy, bruslení, lyžování, ozdravné pískání na flétnu zařazené do školního programu a vedené učitelkami a zdravotními sestrami. Další aktivity, kterých se děti účastní podle přání rodičů zajišťují mimo nabídku školy smluvně cizí lektoři: výuku angličtiny, seznamování s počítači, plavecký výcvik,

výtvarnou výchovu. V dopoledních blocích mírně převažovaly skupinové řízené činnosti nad spontánními, scházel výběr z více nabídek.

Povinné dokumentaci je věnována značná péče, průkazně zaznamenává průběh vzdělávací činnosti školy. Učitelky vedou záznamy, ve kterých sledují dovednosti a znalosti dětí. Do speciálních tříd jsou děti zařazovány na doporučení pediatra.

K realizaci vzdělávacího programu vhodně přispívá optimální klima školy. Mezi dětmi a všemi zaměstnanci byly otevřené pěkné vzájemné vztahy a bylo zřejmé, že se děti cítí v mateřské škole dobře. Náročnou organizaci ve speciálních třídách zvládaly učitelky společně se zdravotními sestrami. Vycházely si vzájemně vstříc a jejich působení směřovalo ke komplexní péči o umístěné děti a k jejich příznivému rozvoji.

Informační systém směrem k rodičům funguje bezproblémově. Rodiče se školou spolupracují, důležité informace dostávají včas. Zpětnou vazbu získává ředitelka osobním kontaktem a prostřednictvím neformálních setkání při společných akcích apod.

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky věnovaly přípravě patřičnou pozornost, nabídka aktivit byla pestrá a pro děti zajímavá. Děti měly možnost uplatnit své dovednosti při námětových hrách, při manipulaci se stavebnicemi, konstruktivním a dalším doplňkovým materiálem. Napodobováním prosociálních modelů si osvojovaly sociální kompetence. Při hrách respektovaly předem stanovená pravidla, dokázaly přijmout i povinnosti při úklidu hraček. Podnětné vybavení tříd i herních koutků podněcovalo děti k námětovým i společným hrám. Především starší již vzájemně spolupracovaly, vyhledávaly vzájemné kontakty. Mladší děti si hrály „vedle sebe“, vzájemně se tolerovaly a učily se respektovat druhého. Přístup učitelek byl klidný a podporující. Hrové aktivity motivovaly vlastním zájmem, nabídkou doplňků či nenásilným vlastním zapojením. Individuálním přístupem byl u dětí s postižením (malformace mozku, dítě po obrně) taktně vytvářen vztah k učení i ke komunikaci s ostatními. Příkladná příprava se projevila v promyšleném sledu činností a zařazování vhodných pomůcek, které děti zaujaly a motivovaly k aktivní činnosti. Učitelky ve speciálních třídách spolupracovaly se zdravotními sestrami a ve své práci využívaly informace školských poradenských zařízení.

Řízené činnosti byly zařazovány v plánovaném režimu. Pohybové aktivity směřovaly k rozvoji tělesné zdatnosti s důrazem na správné držení těla, procvičení svalstva rukou a paží. Při cvičení byly přítomny dvě učitelky, které zajišťovaly bezpečnost i správné polohy při poměrně náročném proudovém a jógovém cvičení. Ve speciálních třídách je denně zařazováno rehabilitační cvičení pod vedením zkušených zdravotních sester s důrazem na rozvoj koordinace, cvičení rovnováhy, správných dechových návyků, vědomé relaxace. Po těchto náročných cvičeních nenásledovaly aktivity oddechové, děti byly ihned motivovány ke společné pracovní činnosti. Námět byl však tak zajímavý, že se všechny děti do práce s radostí zapojily. Následně zařazené volné hry doplnily celý blok činností a poskytly dětem prostor pro sebevyjádření a seberealizaci.

Spontánně a s velkým zaujetím si děti zahrály veršovanou pohádku „O veliké řepě“. Učitelka doplnila dramatizaci vhodnými nápaditými pomůckami. I při dalších aktivitách si děti přirozenou cestou procvičovaly výslovnost, rozšiřovaly slovní zásobu a rozvíjely komunikativní dovednosti. Vztahy mezi dospělými i mezi dětmi se opíraly o vzájemnou důvěru, toleranci a ohleduplnost. Učitelky reagovaly na potřeby dětí a napomáhaly v jejich uspokojování, navozovaly situace pohody a klidu.

Spontánní činnosti měly vynikající úroveň, řízené činnosti byly velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Pohybovému rozvoji je věnována pravidelná péče, děti zvládaly základní cvičení, měly odpovídající pohybové schopnosti. Jsou vedeny ke správnému držení psacího náčiní. Rehabilitační cvičení, inhalace, pískání na flétnu, saunování a další speciální péče podporuje u dětí jejich tělesné zdraví. Starší děti ovládají základní kulturně hygienické návyky i sebeobsluhu.

Vlivem příznivého klimatu školy byla u dětí podporována duševní pohoda a psychická zdatnost. Chovaly se autonomně a uměly přijímat různé sociální role. Vzájemné vztahy mezi nimi byly přátelské. Úroveň poznatků odpovídala jejich věku a osobním možnostem. Tvořivě se mohly děti projevovat při volných hrách.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Po zrušení Speciální mateřské školy při Dětském centru Zdraví byly převedeny děti z této spec. MŠ do mateřské školy Dášenka. Ředitelka věnovala tomuto převedení maximální péči. Společně se zřizovatelem se jí podařilo vytvořit optimální podmínky pro děti se zdravotním znevýhodněním. Většinou se jedná o respirační potíže, jsou zde však děti i po dětské obrně a s malformací mozku. Vyžadují maximální péči. Zřizovatel hradí ze svých prostředků dvě zdravotní sestry, které provádějí zdravotní tělocvik, rehabilitace, inhalace a další odborné práce. Finanční prostředky na provoz nově vybudované sauny v budově školy poskytuje zřizovatel, provoz zajišťují zdravotní sestry. Saunu využívají děti z dalších dvou mateřských škol ve městě.

Při speciální péči spolupracuje škola s dalšími odborníky. Dětská lékařka provádí pravidelné prohlídky 1x týdně. Logopedii provádí na dohodu o provedení práce 2x týdně logopeda.

Do rehabilitačního plánu jsou zařazeny také ozdravné pobyty u moře a na horách pod vedením lékařů.

Komplikovanější je však situace ve školním stravování. Škola zabezpečuje obědy i pro mateřskou školu „Lvíček“. Do MŠ nyní (po sloučení se speciální MŠ) dochází velký počet zdravotně oslabených dětí, které mají na doporučení lékaře omezenou konzumaci některých druhů potravin z důvodu alergie. Toto omezení se projevilo v neplnění průměrné spotřeby sledovaných druhů potravin, převážně u mléka a mléčných výrobků. Příjem těchto potravin je však z důvodu přípravy jednoho druhu pokrmu nižší i u skupiny zdravých dětí. Vedoucí školní jídelny by měla přehodnotit skladbu a způsob přípravy pokrmů tak, aby byly z hlediska výživových norem splněny potřeby všech dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. 202.15-67/02 z 16. října 2003, vydaná městem Lomnice nad Popelkou
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny příspěvkové organizace Města Lomnice nad Popelkou z 21. února 2005
3. Dodatek č. 2 zřizovací listiny příspěvkové organizace Města Lomnice nad Popelkou z 27. dubna 2005
4. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OŠM-115/03-RZS z 31. října 2003, vydané Krajským úřadem Liberec

5. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 z 16. září 2004 Škol (MŠMT) V 1-01 oddíl I. a VIII.
6. Přihlášky všech dětí do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
7. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy platná pro školní rok 2004/2005
8. Evidenční listy všech dětí docházejících ve školním roce 2004/2005
9. Doporučení pediatra k zařazení do speciální třídy platná ve školním roce 2004/2005
10. Evidence docházky dětí všech tříd ve školním roce 2004/2005
11. Přehledy výchovné práce všech tříd ve školním roce 2004/2005
12. Záznamy z pedagogických rad z 25. 8. 2004, 10. 11. 2004 a 2. 2. 2005
13. Přehledy výchovné práce všech tříd ve školním roce 2004/2005
14. Školní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005
15. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2004/2005
16. Písemné záznamy o dětech v běžných třídách
17. Písemné záznamy o dětech s vyjádřením pediatra ve speciálních třídách
18. Školní řád platný pro školní rok 2004/2005
19. Provozní řád sauny ze dne 3. 1. 2005
20. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků školy
21. Písemné záznamy pedagogických rad – 28. 6. 2004, 14. 9. 2004, 25. 1. 2005, 21. 2. 2005
22. Písemné záznamy hospitační činnosti ředitelky školy – 25. 10. 2004, 10. 1. 2005, 8. 2. 2005, 18. 5. 2005

ZÁVĚR

Po spojení se speciální mateřskou školou se daří ředitelce školy budovat pracoviště s komplexní péčí o děti se zdravotním znevýhodněním. Výrazným pozitivem je vnitřní klima školy, které vychází z demokratického vedení pracovníků a jejich odpovědného přístupu k práci. V běžných třídách zabezpečují odbornou péči učitelky s odpovídající kvalifikací. Ve speciálních třídách pracují čtyři učitelky a dvě zdravotní sestry. Toto obsazení zabezpečuje náročnou zdravotní péči, není však z hlediska kvalifikovanosti pedagogů optimální.

Mateřská škola má prostory, které optimálně vyhovují skupinovým i individuálním činnostem dětí. Materiálně-technické zabezpečení je kvalitní a má příznivý vliv na výchovu a vzdělávání. Rekonstrukcí a dalšími úpravami zajistila škola vhodné prostředí pro speciální třídy a může poskytovat odbornou speciální péči všem zařazeným dětem. Saunu využívají děti i z dalších mateřských škol.

Zvolený program školy podporuje komplexní přístup při osobnostním rozvoji dětí. Vzdělávací činnost mateřské školy velmi dobře naplňuje její základní funkci a umožňuje dětem rozšířit své zkušenosti nejen v oblasti poznávací, ale i sociální a postojoyé. Veškeré činnosti v mateřské škole byly pečlivě připravené a byly realizované v příznivé atmosféře. Děti dokázaly respektovat vyjasněná a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 11. 7. 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 1. 8. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vlasta Kolová	V. Kolová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	23. 8. 2005	h5-1030/05-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.